

PEESARIKERHON SALPAVAELLUS

Teksti ja kuvat: Outi Kesäniemi

Peesarikerho järjesti kesäkuussa neljän yön vaelluksen Itä-Suomeen, Salpapolun retkeilyreitille. Vaelluksella kannettiin rinkkoja ja nukuttiin teltoissa. Mukana oli kahdeksan koirakkoa ja seitsemän peesaria.

Salpapolku, vaellusreitti Itä-Suomessa

Salpapolku-vaellusreitti mukailee Salpalinjaa, joka rakennettiin itärajan puolustukseksi välirauhan aikana ja on yksi parhaiten säilyneistä toisen maailmansodan aikaisista puolustuslinjoista Euroopassa. Vaesimme Salpapolusta Miehikkälän kunnan alueella sijaitsevan osuuden kokonaisuudessaan. Etelässä reitti jatkuu Virolahden puolella ja pohjoisessa hieman Lappeenrannan puolelle. Päivämatkat vaelluksellamme vaihtelivat viiden ja seitsemän kilometrin välillä, ja yhteensä erilliset iltalenkit ja lounaspaikeille poikkeamiset mukaan lukien matkaa tuli noin 28 kilometriä.

Peesari **Sari Rajala** oli ollut aiemmin kesäretkellä Salpalinjamuseolla ja tutustunut sen ympäristöön ja lähikohteisiin. Siitä oli herännyt ajatus, että Salpapolulle voisi järjestää kevennetyn vaelluksen. Taukopaikkojen lähelle pääsee autolla, joten osallistujat voisivat jättää huoltoautoon yöpymisvarusteet eli teltan, makuupussin ja makuualustan. Näin päivällä kannettavan rinkan painoa saataisiin kevyemmäksi. Peesarikerhon Salpavaellusta oli suunniteltu jo useampi vuosi, ja tänä vuonna se vihdoinkin toteutui.

Vaelluksen järjestelyt

Peesarikerho haluaa suunnitella järjestämänsä tapahtumat ja reitit niin, että matkan varrella ei tule yllätyksiä. Tämä tarkoittaa, että reitit käydään etukäteen koekävelemässä, koska maasto vaikuttaa olennaisesti kävelynopeuteen ja sitä kautta sopivan päivämatkan pituuteen. Kaksi peesaria vietti reitillä muutaman kylmän ja sateisen vuorokauden helatorstain viikonloppuna. Tarkoituksena oli tehdä reitistä muistiinpanoja, mutta jatkuvan sateen takia sekin osoittautui hankalaksi. Koekävelystä saatiin kuitenkin arvokasta tietoa mm. suun-

Meidän telttakylä.

Lounastunnelmia Jermulan laavulla torstaina.

Hellettä, hyttysiä ja hiekkateitä

Museo-opas esittelee ranskalaista 1800-luvun tykkiä Salpalinjamuseolla.

Ryhmäkuva reitin pohjoisimmasta pisteestä, Syvä-Valkjärven risteys. Kuvasta puuttuu kolme koirakkoa, jotka eivät osallistuneet tälle viimeisen päivän retkelle.

nitelluista yöpymispaikoista, joita jouduttiin hieman muuttamaan, koska osallistujien yhdeksän telttaa eivät aivan pienelle telttapaikalle olisi mahtuneet.

Mukaan oli lähdössä kahdeksan koirakkoa, kokeneista vaeltajista ensimmäistä kertaa metsässä yöpyviin, mikä toi järjestämiseen omat haasteensa. Etukäteen sovittiin, että kaikki kulkevat yhdessä porukassa, ja nopeammat mukauttavat oman vauhtinsa hitaampiin. Osallistujilta selvitetiin, mitä varusteita heiltä löytyi ja mitä tarvittaisiin lainaksi, ja kaikille saatiin järjestymään lainavarusteet teltoista makuualustoihin ja kattiloihin. Osallistujien kesken perustettiin myös sähköpostirinki, jossa jaettiin innokkaasti sekä ruoka- että muitakin retkivinkkejä ja vaelluskokemuksia.

Teltoa- ja ruokakunnat suunniteltiin etukäteen, ja kahden tai kolmen hengen ruokakunnat saivat itse sopia ruokansa. Kyytien järjestäminen oli melkoinen palapeli, kun osallistujia tuli ympäri Suomen ja heillä oli erilaisia lähtöaikatauluja, mutta lopulta kaikille saatiin kyydit. Yksi peesari toimi vaelluksen ajan huoltoauton kuljettajana.

Mitä peesari tekee vaelluksella?

Peesarin tärkeä tehtävä vaelluksella on luonnollisesti peesata. Vaikka peesari normaalisti kulkee koirakon takana oikealla puolella, niin kapealla metsäpolulla varsinkin rinkan takana kävellessä ei juuri näe, mitä polulla on tulossa vastaan. Polulla peesarin kannattaakin kävellä edellä ja kuvailla polkua. Sanallisen kuvailun lisäksi peesari voi käyttää vaellussauvaansa esimerkiksi kivien tai juurien kopauttamiseen, jolloin koirankäyttäjää saa tiedon niiden sijainnista. Maassa olevien kohteiden lisäksi on tärkeää kertoa ylemmistä esteistä kuten polulle yltävistä puiden oksista. Peesaamisen kannalta tämä reitti oli suhteellisen helppo. Polkuosuudet olivat tasaisia ja paljon käveltiin hiekkateitä, jossa ei ole tarvetta jatkuvasti kuvailla askelten alle osuvaa maastoa.

Leirissä peesari toimii silminä, kuten varmistaa retkiruokapussiin tarvittavan vesimäärän, auttaa varusteiden paikantamisessa ja neuvoo suuntia esimerkiksi teltalle. Peesarina toimimisen ohessa ehtii hyvin nauttia retkeilystä ja leiritunnelmasta mukavassa porukassa.

Kävelyä mäntymestän siimeksessä.

Mukana myös ensikertalaisia koirakoita

Yksi vaellukselle osallistuvista koirakoista oli nurmijärveläinen **Terhi Laaksonen** opaskoiransa Opalin kanssa. Terhille tämä oli paitsi ensimmäinen vaellus, niin myös ensimmäinen kerta kun hän nukkui teltassa. Terhi innostui lähtemään vaellukselle, koska halusi päästä turvallisessa seurassa haastamaan itseään, opettelemaan luonnossa liikkumista ja opimaan koiransa kanssa uusia taitoja erilaisessa maastossa. Ennen vaellusta Terhillä ei juuri ollut retkeilykokemusta, joten jännityksen aiheita riitti. Terhiä huoletti mm. pitkospuilla käveleminen, mutta onneksi pitkospuille tullessa hän sai takanaan kulkevalta koirakolta hyviä vinkkejä niillä kulkemiseen.

Vaellukselta erityisesti mieleen jäi muilta saatu tsemppaus ja se, että apua sai aina kun kysyi. Terhi sai vaellukselta rohkeutta liikkua luonnossa ja oppi retkeilytaitoja kuten teltan pystyttämistä ja purkamista. Hän sai myös paljon vinkkejä retkeilyyn. Nyt Terhillä onkin suunnitelmassa lisätä lähiretkeilyä. Lainamakuualustan tilalle hän on jo ostanut oman makuualustan.

Neljä yötä Salpapolulla

Kuljimme reitin neljän päivän aikana etelästä pohjoiseen läpi Miehikkälän, kuntarajalta toiselle. Alkupiste oli etelässä lähellä Pyyhinlampea, ja pohjoisin piste oli Syvä-Valkjärven risteys.

Reitti kulki välillä metsäpolulla ja pitkospuilla, välillä hiekkatieillä metsässä tai peltojen keskellä. Usein reitin vieressä kulki panssarivaunujen kiviastelintia, kolmessa rivissä noin 120 cm korkeita kivipaseja.

Käen kukunta ehti tulla hyvin tutuksi, kun sitä kuuli lähes joka paikassa. Välillä kukkujia oli yhtä aikaa kaksi. Mietim-

mekin, miten paljon käkiä alueella mahtoi olla. Myös hyttysten seurasta saimme nauttia aivan riittävästi. Onneksi iltanuotion ääressä hyttysiltä sai hetkeksi rauhan. Ensimmäisenä iltana koirat jaksoivat touhuta ja leikkiä nuotion ympärillä, mutta muina iltoina nuotiokehän ympärillä lojuivat nukkuvia koiria, kuka missäkin asennossa.

Ensimmäisenä iltana kokoontuimme Salpalinja-museolle ja pystytimme leirin sen pihapiiriin. Erään osallistujan teltta ei vaelluksen ensimmäisenä, sateisena yönä pitänyt kukaan vettä, ja niin vaeltaja kuin varusteetkin kastuivat niin, että makuupussista pystyi aamulla puristamaan vettä. Onneksi leiriä ei aamulla tarvinnut siirtää, ja varusteet voitiin levittää kuivumaan. Sateista yötä ja sumuista aamua seurasi aurinkoinen päivä, ja makuupussi ja vaatteet ehtivät kuivua iltaan mennessä. Kun seuraavaksikin yöksi oli sääennusteessa sateen mahdollisuus, teltta kannettiin museon pihapiirissä olevaan hirsiseen kanttiininiin, niin että se ei ollut taivasalla. Muuten sää oli koko vaelluksen ajan aurinkoinen ja päivälämpötilat yli 20 asteessa, mikä talven jälkeen tuntui suorastaan helteiseltä. Onneksi tarjolla oli uintimahdollisuuksia niin ihmisille kuin koirillekin.

Varsinaista vaellusta oli torstaista sunnuntaihin. Päiviin mahtui helppokulkuisia polkuja, vähän pitkospuita sekä hiekkatieosuuksia välillä metsässä, välillä maalaismaisemassa. Rauhallisten, nuotion äärellä pidettyjen lounastaukojen lisäksi pidimme pienempiä taukoja joko rinkat selässä tai välillä rinkat alas laskien.

Vaeltamisen lisäksi pääsimme museo-oppaan johdolla tutustumaan Salpalinja-museoon. Museolla sattui myös oleman yhteislauluilta, johon mekin osallistuimme. Tunnelmallisen illan päätti kappale ”Muistojen Miehikkälä”, jonka on levyttänyt Miehikkälässä syntynyt **Reijo Taipale**. Toiselle retki-illalle järjestettiin lettukestit. Tosin letut ostanut peesari ei ollut huomannut ostaneensa tavallisten lettujen sijaan pinaattiletuja, mutta hyvin nekin osallistujille maistuivat.

Koko reitillä emme neljän päivän aikana nähneet kuin yhden ihmisen. Meitä vastaan ajoi polkupyörällä mökkilläinen, joka kertoi, että läheiseltä korsulta löytyi vielä lunta, ja halusi varmistaa, että meillä oli riittävästi offia mukana. Vakuutimme, että kyllä on.

Viimeisenä päivänä teimme vielä ilman rinkkoja retken Salpapolun Miehikkälän osuuden pohjoisimpaan pisteeseen, joka kauniista Syvä-Valkjärven nimestään huolimatta oli vain hiekkateiden risteys keskellä metsää, kauempana järvestä. Tälle polkuosuudelle osui niin ylä- kuin alaesteitä kaatuneiden puiden muodossa, ja osa käveli lyhyen matkan panssarikiviesteiden muodostaman ryteikköisen kujan sisällä. Retken jälkeen siirryimme takaisin lähtöpisteeseen Salpalinja-museolle, jonka ravintolassa oli katettu meille seisova pöytä. Kun olimme ahtaneet itseemme herkulliset ruoat ja salaattit, jälkiruoaksi marjarahkan ja sen päälle kahvin ja mangojuustokakun, olikin hyvä lähteä kotimatalle ja suunnittelemaan uusia reissuja. ■